

ЗАЙМЕННИК

Займенник – самостійна частина мови, яка вказує на предмети, ознаки або кількість, не називаючи їх. Займенники співвідносяться з певними іменниками, прикметниками, числівниками, тому, подібно до цих частин мови, відповідають на питання: *хто? що? який? чий? котрий? скільки?*

Займенники поділяють на такі розряди за значенням:

- 1) **Особові:** я, ми, ти, ви, він, вона, воно, вони;
- 2) **Зворотний:** себе (відсутня форма Н.в.);
- 3) **Присвійні:** мій, твій, свій, наш, ваш, його, її, їх, їхній;
- 4) **Вказівні:** той, цей, такий, стільки;
- 5) **Питальні:** хто? що? який? чий? котрий? скільки?
- 6) **Відносні:** хто, що, який, чий, котрий, скільки;
- 7) **Означальні:** весь (увесь), всякий (всяк), кожний (кожен), жодний (жоден), інший, сам, самий;
- 8) **Неозначені:** дехто, дещо, деякий, хтось, щось, якийсь, абиякий, абихто, абищо, казна-хто, казна-що, казна-який, казна-чий, котрийсь, скільки-небудь, хто-небудь, що-небудь, будь-хто, будь-що, невідь-хто, невідь-що;
- 9) **Заперечні:** ніхто, ніщо, ніякий, нічий, нікотрий, ніскільки.

Правопис займенників

Разом	Пишемо неозначені займенники, утворені за допомогою часток аби-, де-, -сь , та заперечні займенники з часткою ні	абичий, дехто, когось, ніхто
Окремо	Якщо між займенником і часткою стоїть прийменник	ні в чому, де з ким, будь у що
Через дефіс	Пишемо неозначені займенники, утворені за допомогою часток казна-, бозна-, хтозна-, будь-, -небудь	казна-хто, хтозна-який, будь-що, чий-небудь

ДІЄСЛОВО

Дієслово – частина мови, яка означає дію або стан предмета як процес і відповідає на питання що робить (робив, зробив, робитиме, зробить, робив би, зробив би) предмет? що з ним робиться (робилося, робитиметься, зробиться, робилося б, зробилося б)? Наприклад: читає, прийшов, малюватиму, морозило.

Дієслово в реченні найчастіше виконує функцію **присудка**: Про все ти співаєш: про сльози і сміх. Рідше – обставини: Батько пішов косити (з якою метою?).

Дієслівні форми

- 1) **Інфінітив** (неозначена форма) – незмінювана форма, яка, називаючи, дію або стан предмета, не вказує на час, особу, число, спосіб і відповідає на питання що робити? що зробити? (любити, судити).
- 2) **Безособові дієслова** – означають дію без відношення до будь-якої особи (світає, морозить, думається).

- 3) **Дієприкметник** – особлива форма дієслова, яка виражає ознаку предмета за дією або станом і відповідає на питання який? яка?, яке? які? зів'яле (листя), освітлена (кімната).
- 4) **Безособові форми на -но, -то** - вказують на дію, виконану невідомою особою (зроблено, написано, підбито).
- 5) **Дієприслівник** – особлива незмінювана форма дієслова, яка означає додаткову дію, що супроводить головну, виражену дієсловом, і відповідає на питання що роблячи? що зробивши? (читаючи, співаючи).

Дієвідміни дієслів

Визначати дієвідміну дієслів треба для того, щоб установити правильні особові закінчення.

Дієвідміну визначають за закінченнями 3 особи множини:

-[уть], -[ють] — I дієвідміна (читати – читають, знати – знають);

-[ать], -[ять] — II дієвідміна (любити – люблять, говорити – говорять).

Дієслова I дієвідміни в особових закінченнях мають літеру **е** (або **є**): можеш, чарує, кличемо, пишете, а II дієвідміни – літеру **и** (**ї**): шумиш, стоїть, боїмося, варите, возите.